บันทึกการประชุม คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๗๗

วันอังคาร ที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

กรรมการผู้มาประชุม คือ

๑. นายมีชัย ฤชุพันธุ์ ประธานกรรมการ ๒. นายสุพจน์ ไข่มุกด์ รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง ๓. นายอภิชาต สุขัคคานนท์ รองประธานกรรมการ คนที่สอง ๔. นายนรชิต สิงหเสนี โฆษกกรรมการ ๕. นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ โฆษกกรรมการ ๖. นางกีระณา สุมาวงศ์ กรรมการ ๗. นางจุรี วิจิตรวาทการ กรรมการ ๘. นายธิติพันธุ์ เชื้อบุญชัย กรรมการ ๙. นายเรียรชัย ณ นคร กรรมการ ๑๐. พลเอก นิวัติ ศรีเพ็ญ กรรมการ ๑๑. นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ ๑๒. นายภัทระ คำพิทักษ์ กรรมการ ๑๓. นายภุมรัตน ทักษาดิพงศ์ กรรมการ ๑๔. พลตรี วิระ โรจนวาศ กรรมการ ๑๕. นายศุภชัย ยาวะประภาษ กรรมการ ๑๖. นายอัชพร จารุจินดา กรรมการ ๑๗. พลเอก อัฏฐพร เจริญพานิช กรรมการ เลขานุการกรรมการ คนที่หนึ่ง ๑๘. นายปกรณ์ นิลประพันธ์

กรรมการผู้ไม่มาประชุม คือ

๑. นายอมร วาณิชวิวัฒน์ (ลาการประชุม)
 ๒. นายอุดม รัฐอมฤต (ลาการประชุม)
 ๓. นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง (ลาการประชุม)

ผู้เข้าร่วมประชุม คือ

ผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๑. นายจินตพันธุ์ ทั้งสุบุตร

๒. นายวราห์ เห่งพุ่ม

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

๑. นายนาถะ ดวงวิชัย๒. ว่าที่เรือตรี ยุทธนา สำเภาเงิน

นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการพิเศษ นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานประธานรัฐสภา ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาบุคลากร

ผู้ชำนาญการประจำตัวกรรมการ

- ๑. นางสุภัทรา เชื้อรอต
- ๒. นางสาวฐิติพร วิชัยธนพัฒน์

เริ่มประชุมเวลา ๑๕.๐๐ นาฬิกา

เมื่อกรรมการมาครบองค์ประชุมแล้ว ประธานกรรมการได้กล่าวเปิดประชุมและดำเนินการประชุม ตามระเบียบวาระการประชุม สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม

ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองบันทึกการประชุม

คณะกรรมการมีมติเลื่อนรับรองบันทึกการประชุม

(บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๑๐ วันจันทร์ ที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๘ ถึงครั้งที่ ๗๖ วันจันทร์ ที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ อยู่ระหว่างการตรวจทานของนายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขานุการกรรมการ คนที่หนึ่ง)

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องพิจารณา

พิจารณาแนวทางการดำเนินงานภายหลังการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญเบื้องต้น

ประธานกรรมการหารือที่ประชุมกรณีมีผู้ไม่เห็นด้วยกับร่างรัฐธรรมนูญเบื้องต้นในเรื่องต่างๆ คณะกรรมการจะตอบชี้แจงในเรื่องที่มีผู้ไม่เห็นด้วยหรือไม่ เนื่องจากในช่วงนี้เป็นขั้นตอนของการรับฟัง ความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างรัฐธรรมนูญจากภาคส่วนต่าง ๆ รวมทั้งประชาชน โดยรูปแบบการรับฟังความคิดเห็นนั้น คณะกรรมการจะรับฟังความเห็นในทุกความเห็น แต่หลักการของร่างรัฐธรรมนูญในเรื่องใดที่มีผู้ไม่เห็นด้วย ความเห็นดังกล่าวจะต้องเป็นความเห็นที่แสดงเหตุผลข้อโต้แย้งอย่างสร้างสรรค์ คณะกรรมการจึงจะนำ ความเห็นนั้นมาพิจารณาเพื่อปรับปรุงแก้ไขร่างรัฐธรรมนูญเบื้องต้นต่อไป

ส่วนการชี้แจงหลักการของร่างรัฐธรรมนูญเบื้องต้นกรณีที่มีผู้ไม่เห็นด้วยกับร่างรัฐธรรมนูญซึ่งเกิด จากความเข้าใจผิดของผู้นั้น หากเป็นเรื่องสำคัญและอาจทำให้บุคคลทั่วไปเข้าใจผิด คณะกรรมการก็จะต้อง ชี้แจงเพื่อสร้างความเข้าใจต่อประชาชนในเรื่องดังกล่าวในทันที ซึ่งที่ประชุมเห็นชอบด้วยกับแนวทาง ดังกล่าว

นายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขานุการกรรมการ คนที่หนึ่ง หารือที่ประชุมเกี่ยวกับหัวข้อสรุป สาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญเบื้องต้นที่จะนำไปบันทึกเทปโทรทัศน์เพื่อใขข้อข้องใจของประชาชนที่มีต่อ ร่างรัฐธรรมนูญซึ่งได้รับความอนุเคราะห์จากสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง ๗ เป็นผู้ดำเนินการบันทึก เทปโทรทัศน์โดยกำหนดรูปแบบการนำเสนอในลักษณะการยืนคุยใช้เวลาตอนละประมาณ ๓ นาที และกำหนดนำเทปโทรทัศน์เผยแพร่ออกอากาศแบ่งเป็นสองช่วงคือ ช่วงที่หนึ่งหลังเคารพธงชาติตอนเช้า และช่วงที่สองหลังเคารพธงชาติตอนเย็นหลังรายการเดินหน้าประเทศไทยโดยจะออกอากาศระหว่างวันที่ ๓ – ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ดังนั้น เทปโทรทัศน์ที่นำเผยแพร่ออกอากาศในหนึ่งวันคณะกรรมการจะต้องนำเสนอ สรุปสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญวันละสองเรื่องรวมทั้งสิ้น ๒๔ ประเด็น ทั้งนี้ การเผยแพร่ออกอากาศ ตอนแรกในวันพุธ ที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ช่วงที่หนึ่งหลังเคารพธงชาติตอนเข้าได้รับการประสานงาน จากทีมโฆษกรัฐบาลว่าจะนำเสนอสปอตภาพรวมการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญเป็นเบื้องต้นก่อนและจะเผยแพร่ ออกอากาศเทปการนำเสนอสรุปสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญเป็นตอนแรกในช่วงเย็นของวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ทั้งนี้ คณะกรรมการควรกำหนดสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญเบื้องต้นที่จะใช้สำหรับ การบันทึกเทปโทรทัศน์ว่าจะนำเสนอหลักการสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญในเรื่องใด

ที่ประชุมแสดงความเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการนำเสนอสรุปสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญเบื้องต้น เพื่อบันทึกเทปโทรทัศน์ ดังนี้

- เรื่องรูปแบบการนำเสนอสรุปสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญเบื้องต้น ควรนำเสนอในลักษณะการ เล่าเรื่อง (story) ว่าประชาชนจะได้รับประโยชน์จากรัฐธรรมนูญในเรื่องใด จากนั้นจึงนำเสนอสรุป โครงร่างรัฐธรรมนูญทั้งฉบับว่าประกอบด้วยหมวดและส่วนเรื่องใดบ้าง
- รูปแบบการนำเสนอสรุปสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญเบื้องต้นนั้น ควรเป็นการนำเสนอประเด็น ที่เป็นการไขข้อข้องใจของสังคมต่อร่างรัฐธรรมนูญ เช่น เหตุใดจึงเรียกร่างรัฐธรรมนูญว่าเป็นรัฐธรรมนูญ ฉบับปราบโกง ร่างรัฐธรรมนูญไม่มีความเป็นประชาธิปไตยจริงหรือไม่ หรือร่างรัฐธรรมนูญไม่ได้บัญญัติเรื่อง ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์จริงหรือไม่ เป็นต้น

ประธานกรรมการกล่าวว่า รูปแบบการนำเสนอสรุปสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญเบื้องต้นนั้น ควรเป็นการนำเสนอสรุปสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญเบื้องต้นที่เป็นการไขข้อข้องใจของประชาชน ต่อร่างรัฐธรรมนูญในเรื่องต่าง ๆ ไม่ควรนำเสนอภาพรวมของร่างรัฐธรรมนูญทั้งฉบับแต่ควรนำเสนอ เป็นเรื่อง ๆ ไป วิธีดังกล่าวจะใช้เวลาในการนำเสนอไม่มากแตกต่างกับการนำเสนอในรูปแบบการเล่าเรื่อง จะต้องใช้เวลาในการนำเสนอนาน ซึ่งอาจไม่สอดคล้องกับกรอบระยะเวลาที่กำหนดให้นำเสนอตอนละ ไม่เกิน ๓ นาที

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า หัวข้อสรุปสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญเบื้องต้นนั้น ควรเป็น ประโยคคำถามเพื่อให้มีการอธิบายคำตอบจะเกิดประโยชน์มากกว่าประโยคที่เป็นการบอกเล่า
- รูปแบบการบันทึกเทปโทรทัศน์นั้น คณะกรรมการควรเป็นผู้กำหนดว่าหัวข้อสรุปสาระสำคัญของ ร่างรัฐธรรมนูญเบื้องต้นในแต่ละเรื่องควรนำเสนอในวันใด โดยไม่เรียงลำดับตามหัวข้อสรุปสาระสำคัญของ ร่างรัฐธรรมนูญเบื้องต้น ทั้งนี้ ควรพิจารณาสถานการณ์ในแต่ละวันว่ามีผู้โต้แย้งหลักการในร่างรัฐธรรมนูญ ในเรื่องใดก็นำเสนอสรุปสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญเบื้องต้นในเรื่องนั้น ๆ เพื่อเป็นการอธิบายประชาชน ไปพร้อมกัน
- หัวข้อสรุปสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญเบื้องต้นนั้น คณะกรรมการจะต้องจัดเตรียมข้อมูลหรือ ประโยคสำคัญของเรื่องที่จะนำเสนอพร้อมภาพประกอบการบรรยายด้วยหรือไม่

นายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขานุการกรรมการ คนที่หนึ่ง กล่าวว่า เรื่องการเผยแพร่ออกอากาศ เทปโทรทัศน์นั้นได้รับการประสานงานจากทีมโฆษกรัฐบาลว่าจะมีการนำเทปโทรทัศน์ที่เผยแพร่ออกอากาศ ไปแล้วมาเผยแพร่ออกอากาศซ้ำ โดยศูนย์ประชาสัมพันธ์กองทัพบกจะเป็นผู้รับผิดชอบนำเสนอผ่าน สื่อสังคมออนไลน์ต่างๆ และนำมาออกอากาศซ้ำในสถานีโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ ด้วย

จากนั้นที่ประชุมแสดงความเห็นเกี่ยวกับหัวข้อสรุปสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญเบื้องต้น ที่จะนำไปบันทึกเทปโทรทัศน์ ดังนี้

ประธานกรรมการกล่าวว่า เรื่องหัวข้อสรุปสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญเบื้องต้น เช่น สิทธิของ ประชาชนน้อยลงหรือไม่ สิทธิชุมชนหายไปหรือไม่ คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญวางแผนให้มี นายกรัฐมนตรีที่มาจากบุคคลซึ่งมิได้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจริงหรือไม่ บัตรเลือกตั้งใบเดียวทำให้ ประชาชนเสียสิทธิจริงหรือไม่ ประชาชนไม่ชอบผู้สมัครที่พรรคการเมืองส่งลงสมัครรับเลือกตั้งเป็น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะทำอย่างไร ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจมากขึ้นจริงหรือไม่ เหตุใดร่างรัฐธรรมนูญ จึงมุ่งเน้นการปราบปรามการทุจริต สิทธิของผู้หญิงได้รับความคุ้มครองในรัฐธรรมนูญมากขึ้นหรือน้อยลง กว่าที่เคยบัญญัติในรัฐธรรมนูญฉบับที่ผ่านมา สิทธิของผู้หญิงยังคงได้รับการรับรองในรัฐธรรมนูญหรือไม่ คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญตัดสิทธิของประชาชนเพื่อนำไปกำหนดให้เป็นอำนาจรัฐจริงหรือไม่ ประชาชน จะมีส่วนได้รับประโยชน์จากการพัฒนาประเทศหรือการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างไร เหตุใด คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจึงไม่กำหนดให้สมาชิกวุฒิสภามาจากการเลือกตั้งหรือการสรรหา ประชาชน จะได้รับประโยชน์จากการกำหนดให้สมาชิกวุฒิสภามาจากการเลือกอย่างไร ระบบการเลือกสมาชิกวุฒิสภา เป็นระบบลากตั้งจริงหรือไม่ เป็นต้น

ส่วนเรื่องอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญในการวินิจฉัยให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพ้นจากตำแหน่ง แทนอำนาจถอดถอนของวุฒิสภา ซึ่งมีผู้โต้แย้งว่าเป็นหลักการที่ไม่เป็นประชาธิปไตยเนื่องจากให้บุคคล ที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้งเป็นผู้มีอำนาจถอดถอนผู้ที่มาจากการเลือกตั้งนั้น ควรกำหนดหัวข้อสรุป สาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญเบื้องต้นว่า "กรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นบุคคลล้มละลาย องค์กรใดมีอำนาจในการวินิจฉัยให้พ้นจากตำแหน่ง"

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า หลักการในเรื่องนายกรัฐมนตรีที่มิได้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ควรกำหนดหัวข้อสรุปสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญเบื้องต้นว่า "เหตุใดคณะกรรมการจึงออกแบบให้ พรรคการเมืองต้องประกาศชื่อผู้สมควรได้รับเลือกเป็นนายกรัฐมนตรีประกาศให้ประชาชนทราบล่วงหน้า"
- การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปึงบประมาณ ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม และร่างพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่ายนั้น คณะกรรมการได้กำหนด ห้ามมิให้สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา หรือคณะกรรมาธิการ เสนอแปรญัตติ หรือการกระทำด้วยประการใด ๆ ที่มีผลให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือกรรมาธิการมีส่วนไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมใน การใช้งบประมาณรายจ่าย และในกรณีที่คณะรัฐมนตรีเป็นผู้กระทำการหรืออนุมัติให้กระทำการ หรือรู้ว่า มีการกระทำดังกล่าวแล้วแต่มิได้สั่งยับยั้ง ให้คณะรัฐมนตรีพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะนับแต่วันที่ ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัย และให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของรัฐมนตรีที่พ้นจากตำแหน่ง ควรกำหนดหัวข้อสรุปสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญเบื้องต้นว่า "ห้ามมิให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรลงไป ช่วยประชาชนจริงหรือไม่"
 - ควรกำหนดหัวข้อสรุปสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญเบื้องต้นในเรื่องสิทธิของผู้พิการด้วย

- หลักการในเรื่องสิทธิพื้นฐานของประชาชนที่ได้รับการคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญนั้น คณะกรรมการ ได้เพิ่มหลักการใหม่ในร่างรัฐธรรมนูญในหลายเรื่อง เช่น การส่งเสริมและให้ความคุ้มครองชาวไทยกลุ่มชาติพันธุ์ ต่าง ๆ ให้มีสิทธิดำรงชีวิตในสังคม หรือการส่งเสริมการออกซึ่งเป็นสิทธิที่เพิ่มขึ้นจากรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ เป็นต้น แต่สิทธิพื้นฐานบางเรื่องถูกตัดออกจากร่างรัฐธรรมนูญ เช่น สิทธิของประชาชนถูกลิดรอน หลักประกันการทำงานหรือสิทธิของบุคคลอายุหกสิบปี คนพิการ หรือบุคคลไร้ที่อยู่อาศัย ไม่มีการบัญญัติ รับรองไว้ในรัฐธรรมนูญ เป็นต้น ดังนั้น ควรกำหนดหัวข้อสรุปสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญเบื้องต้นว่า "สิทธิเสรีภาพหลายเรื่องหายไปไหน"
- ลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร คณะกรรมการควรอธิบาย เพิ่มเติมถึงลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรว่าประกอบด้วยเรื่องใดบ้าง เพื่อให้ประชาชนเกิดความเข้าใจถึงการกระทำบางลักษณะแม้จะเป็นความผิดเล็กน้อยอาจส่งผลกระทบ ทำให้ขาดคุณสมบัติการสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้
- อำนาจของคณะรัฐมนตรี ควรกำหนดหัวข้อสรุปสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญเบื้องต้นว่า "ร่างรัฐธรรมนูญได้บัญญัติหลักการที่เป็นการจำกัดอำนาจการบริหารประเทศของคณะรัฐมนตรีจริงหรือไม่"
- อำนาจของคณะรัฐมนตรี ควรกำหนดหัวข้อสรุปสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญเบื้องต้นเพิ่มเติม ว่า "ร่างรัฐธรรมนูญก้าวก่ายหรือจำกัดอำนาจการบริหารงานของคณะรัฐมนตรีจริงหรือไม่" ซึ่งในเรื่อง ดังกล่าวร่างมาตรา ๑๕๙ ได้บัญญัติการจำกัดอำนาจการบริหารงานของคณะรัฐมนตรีในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้ (๑) ปฏิบัติหน้าที่และใช้อำนาจด้วยความชื่อสัตย์สุจริต เสียสละ เปิดเผย และมีความรอบคอบ และระมัดระวังในการดำเนินกิจการต่าง ๆ เพื่อประโยชน์สูงสุดของประเทศและประชาชนส่วนรวม (๒) ใช้จ่าย เงินแผ่นดินตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐอย่างเคร่งครัด (๓) ยึดถือและปฏิบัติตาม หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และ (๔) สร้างเสริมให้ทุกภาคส่วนในสังคมอยู่ร่วมกันอย่างผาสุก
- อำนาจองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ควรกำหนดหัวข้อสรุปสาระส่ำคัญของร่างรัฐธรรมนูญ เบื้องต้นว่า "คณะกรรมการให้อำนาจองค์กรอิสระควบคุมรัฐบาลจริงหรือไม่" ซึ่งในเรื่องดังกล่าว คณะกรรมการได้บัญญัติหลักการไว้ใน หมวด ๑๒ ส่วนที่ ๕ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ร่างมาตรา ๒๔๑

ประจำปังบประมาณร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม และร่างพระราชบัญญัติโอน งบประมาณรายจ่าย ควรกำหนดหัวข้อสรุปสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญเบื้องต้นว่า "รัฐธรรมนูญ ห้ามสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรปรับลดงบประมาณเพื่อนำไปพัฒนาจังหวัดจริงหรือไม่" ซึ่งในเรื่องดังกล่าว คณะกรรมการได้บัญญัติหลักการไว้ในร่างมาตรา ๑๓๙ ซึ่งเป็นหลักการเดียวกับที่เคยบัญญัติในรัฐธรรมนูญ ๒๕๔๐ และรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ แตกต่างกันเฉพาะในประเด็นเรื่องมาตรการลงโทษโดยคณะกรรมการ ได้เพิ่มมาตรลงโทษในกรณีที่มีการเสนอแปรญัตติ หรือการกระทำด้วยประการใด ๆ ที่มีผลให้ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือกรรมาธิการมีส่วนไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในการใช้ งบประมาณรายจ่าย และในกรณีที่คณะรัฐมนตรีเป็นผู้กระทำการหรืออนุมัติให้กระทำการ หรือรู้ว่ามีการ กระทำดังกล่าวแล้วแต่มิได้สั่งยับยั้ง ให้คณะรัฐมนตรีพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมี คำวินิจฉัย และให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของรัฐมนตรีที่พ้นจากตำแหน่งและให้ผู้กระทำการดังกล่าว ต้องรับผิดชดใช้เงินนั้นคืนพร้อมดอกเบี้ยด้วย เหตุผลที่คณะกรรมการต้องบัญญัติมาตรการลงโทษเนื่องจาก คณะกรรมการเห็นว่าการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปังบประมาณ

ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม และร่างพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่ายมีการ ดำเนินการเพื่อนำงบประมาณที่ได้จากการแปรญัตติไปดำเนินการในลักษณะที่เป็นการทุจริต

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า สิทธิเลือกตั้ง ควรกำหนดหัวข้อสรุปสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญ เบื้องต้นว่า "คนรุ่นใหม่จะได้ประโยชน์และมีส่วนร่วมจากรัฐธรรมนูญอย่างไร" เนื่องจากคณะกรรมการ ได้บัญญัติเพิ่มหลักการในเรื่องสิทธิของผู้เลือกตั้งให้มากขึ้นกว่าที่เคยบัญญัติในรัฐธรรมนูญ ๒๕๔๐ และรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐
- สิทธิของสตรี ควรกำหนดหัวข้อสรุปสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญเบื้องต้นว่า "สิทธิของสตรี อยู่ตรงไหนในรัฐธรรมนูญ"
- การกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ควรกำหนดหัวข้อสรุปสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญเบื้องต้นว่า "คุณสมบัติ ส.ส. ทำไมเข้มข้นนัก" หรือ "ทำไมกำหนดคุณสมบัติของ ส.ส. เข้มข้นกว่าเก่า" หรือ "ห้ามคนโกงลงสมัครรับเลือกตั้ง"
- การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ ควรกำหนดหัวข้อสรุปสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญเบื้องต้นว่า "รัฐธรรมนูญแก้ยากจริงหรือ"
- ควรกำหนดหัวข้อสรุปสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญเบื้องต้นในเรื่องการปฏิรูปตำรวจและการ ปฏิรูปการศึกษาด้วย
- หลักประชาธิปไตยที่บัญญัติในร่างรัฐธรรมนูญ ควรกำหนดหัวข้อสรุปสาระสำคัญของ ร่างรัฐธรรมนูญเบื้องต้นว่า "ร่างรัฐธรรมนูญเป็นรัฐธรรมนูญเผด็จการไม่ใช่รัฐธรรมนูญประชาธิปไตยจริง หรือไม่"
- ในเรื่องสิทธิสตรีควรเพิ่มหัวข้อว่า "ร่างรัฐธรรมนูญได้บัญญัติความเข้มแข็งของครอบครัวในเรื่อง ใดบ้าง" เนื่องจากคณะกรรมการได้บัญญัติหลักการไว้ในร่างมาตรา ๖๘ ซึ่งเป็นหลักการที่ดี
- การใช้สิทธิเลือกตั้งของประชาชน ควรกำหนดหัวข้อสรุปสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญเบื้องต้น ว่า "ถ้าประชาชนไม่ชอบผู้สมัครเลยซักคน จะทำอย่างไร" หรือ "Vote No เปลี่ยนการเมืองได้อย่างไร" หรือ "Vote No แผลงฤทธิ์ได้อย่างไร" หรือ "ประชาชนจะมีส่วนเปลี่ยนแปลงทางการเมืองได้อย่างไร" หรือ "ประชาชนมีอำนาจ Vote เปลี่ยนแปลงการเมืองได้อย่างไร"
- ประเด็นคำถามเป็นลักษณะการตั้งรับในประเด็นปัญหาที่สังคมมีต่อร่างรัฐธรรมนูญ แต่ไม่มีเนื้อหา ในเชิงรุกที่เป็นการอธิบายหลักการสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญหรือหลักการใหม่ที่บัญญัติในร่างรัฐธรรมนูญเป็น ครั้งแรก คณะกรรมการควรเพิ่มหัวข้อในส่วนนี้ด้วย

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติกำหนดหัวข้อสรุปสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญเบื้องต้นเพื่อนำไปบันทึกเทป โทรทัศน์ ดังนี้

- ๑. ทำไมต้องเน้นการปราบโกง
- ๒. ไม่เป็นประชาธิปไตยจริงหรือ
- ๓. ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์หายไปไหน
- ๔. สิทธิเสรีภาพหลายเรื่องหายไปใหน
- ๕. คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญตัดสิทธิของประชาชนไปเป็นอำนาจรัฐจริงหรือไม่
- ๖. ประชาชนมีส่วนจัดการและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างไร
- ๗. ถ้ารัฐไม่ทำหน้าที่จะทำอย่างไร

- ๘. สิทธิชุมชนตกหล่นไปไหน
- ๙. ชุมนุมสาธารณะทำได้หรือไม่
- ๑๐. สิทธิสตรีอยู่ใหน และส่งเสริมความเข้มแข็งของครอบครัวอย่างไรบ้าง
- ๑๑. คนรุ่นใหม่จะได้ประโยชน์อะไรจากรัฐธรรมนูญนี้
- ๑๒. ป้องกันคนโกงไม่ให้เข้าระบบได้อย่างไร
- ๑๓. ทำไมกำหนดคุณสมบัติสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเข้มกว่าเก่า
- ๑๔. ทำไมถึงเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรใบเดียว/ประชาชนเสียสิทธิไหม
- ๑๕. ประชาชนมีอำนาจ Vote เปลี่ยนแปลงการเมืองได้อย่างไร
- ๑๖. ทำไมไม่ให้สมาชิกวุฒิสภามาจากการเลือกตั้งและสรรหาเหมือนเดิม
- ๑๗. สมาชิกวุฒิสภาตามร่างรัฐธรรมนูญนี้เป็นสมาชิกวุฒิสภาลากตั้งจริงหรือไม่/การเลือกสมาชิก วุฒิสภาฮั้วง่ายจริงหรือ
 - ๑๘ ตั้งใจเปิดทางนายกคนนอกจริงไหม/ทำไมต้องเปิดชื่อนายก
 - ๑๙. รัฐธรรมนูญห้ามสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตัดงบประมาณไปพัฒนาจังหวัดจริงหรือไม่
 - ๒๐. ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจล้นฟ้าจริงหรือ
 - ๒๑. องค์กรอิสระจะมาควบคุมและทำให้รัฐบาลอ่อนแอจริงหรือไม่ (ร่างมาตรา ๒๔๑)
 - ๒๒. รัฐธรรมนูญก้าวก่ายอำนาจการบริหารของคณะรัฐมนตรีจริงไหม
 - ๒๓. รัฐธรรมนูญแก้ไขยากจริงหรือ
 - ๒๔. บทเฉพาะกาลตั้งใจสืบทอดอำนาจจริงไหม

ทั้งนี้ สรุปสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญเบื้องต้นยี่สิบสี่ประเด็น ซึ่งจะมีการบันทึกเทปโทรทัศน์ ในวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ นั้น ที่ประชุมมอบหมายให้นายนรชิต สิงหเสนี โฆษกกรรมการ นายอุดม รัฐอมฤต โฆษกกรรมการ และนายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขานุการกรรมการ คนที่หนึ่ง ไปร่วมบันทึกเทป โทรทัศน์ในวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ส่วนนางจุรี วิจิตรวาทการ กรรมการ จะเป็นผู้รับผิดชอบในประเด็นที่ ๑๐ เรื่องสิทธิสตรี นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ โฆษกกรรมการ จะเป็นผู้รับผิดชอบในประเด็นที่ ๘ เรื่องสิทธิ ชุมชน และนายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ จะเป็นผู้รับผิดชอบในประเด็นที่ ๑๔ – ๑๗ เรื่องการเลือกตั้ง

จากนั้น ประธานกรรมการหารือที่ประชุมเกี่ยวกับรูปแบบการประชุมร่วมกันระหว่างคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ และสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ เพื่อชี้แจงร่างรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช (ฉบับเบื้องต้น) โดยได้รับการประสานงานจากประธานสภานิติบัญญัติ แห่งชาติให้ประธานกรรมการร่างรัฐธรรมนูญทำหน้าที่ประธานในการประชุมนั้น ไม่เห็นด้วยกับการให้ตนทำ หน้าที่ประธานในการประชุม ควรให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่ประธานในการประชุม จะเหมาะสมมากกว่า

สำหรับการนำเสนอสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญเบื้องต้นนั้น ตนจะนำเสนอเป้าหมายการ ร่างรัฐธรรมนูญของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญว่ามีเป้าหมายเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในร่างรัฐธรรมนูญ ในเรื่องใดบ้างโดยจะไม่ลงรายละเอียดบทบัญญัติในแต่ละหมวดและมาตราต่าง ๆ จากนั้นจะมอบหมายให้ กรรมการแต่ละคนเป็นผู้รับผิดชอบในการชี้แจงหลักการของร่างรัฐธรรมนูญที่บัญญัติในหมวดต่าง ๆ

ที่ประชุมแสดงความเห็น ดังนี้

- รูปแบบการประชุมร่วมกันระหว่างคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ และสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ เพื่อชี้แจงร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช (ฉบับเบื้องต้น) นั้น คณะกรรมการควรรับฟังความเห็นของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติและสมาชิก สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศต่อร่างรัฐธรรมนูญโดยเปิดโอกาสให้สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศได้แสดงความคิดเห็นต่อร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช (ฉบับเบื้องต้น) อย่างเต็มที่

ประธานกรรมการกล่าวว่า เรื่องการตอบชี้แจงข้อซักถามในเรื่องต่าง ๆ นั้น ควรกำหนดให้ ผู้รับผิดชอบในแต่ละหมวดเป็นผู้ตอบข้อซักถามของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติและสมาชิก สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศหากเป็นคำถามที่อยู่ในหมวดที่แต่ละคนรับผิดชอบ

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า สภานิติบัญญัติแห่งชาติและสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ควรกำหนดประเด็นข้อซักถามแจ้งให้คณะกรรมการทราบล่วงหน้าเพื่อคณะกรรมการจะได้จัดเตรียมข้อมูล ในการตอบคำถามได้อย่างครบถ้วนทุกประเด็นคำถาม

นายนาถะ ดวงวิชัย ผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ชี้แจงว่า จากการประชุม เตรียมความพร้อมการประชุมร่วมกันระหว่างคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ และสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ เพื่อชี้แจงร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช (ฉบับเบื้องต้น) ในส่วนของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติและสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศที่จะ อภิปรายแสดงความเห็นนั้น ขณะนี้ยังไม่มีความชัดเจนในเรื่องจำนวนและบุคคลที่จะเป็นผู้อภิปราย และตั้งประเด็นคำถาม ทั้งนี้ ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการจะติดตามและประสานงานเพื่อให้ทราบจำนวน สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติและสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศที่จะแสดงความเห็นและซักถามแล้ว จะรายงานที่ประชุมรับทราบต่อไป

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า รูปแบบการอภิปรายแสดงความเห็นการซักถามของสมาชิก สภานิติบัญญัติแห่งชาติและสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศนั้น สภานิติบัญญัติแห่งชาติและสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศได้กำหนดรูปแบบการแสดงความคิดเห็นและการซักถามคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ โดยใช้รูปแบบเดียวกับการถอดถอนบุคคลออกจากตำแหน่งโดยการตั้งประเด็นคำถาม เพื่อให้คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญตอบข้อซักถาม ซึ่งรูปแบบดังกล่าวเป็นรูปแบบที่แตกต่างจากหลักการ ที่ได้เคยประสานงานไว้เบื้องต้นว่าคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจะรับฟังความคิดเห็นของสมาชิก สภานิติบัญญัติแห่งชาติและสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศที่มีต่อร่างรัฐธรรมนูญเท่านั้น ดังนั้น ควรมีความชัดเจนเรื่องรูปแบบการประชุม
- รูปแบบการชี้แจงหลักการสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญเบื้องต้นนั้น ไม่เห็นด้วยกับการชี้แจง เป็นหมวดเนื่องจากต้องใช้เวลาในการนำเสนอ คณะกรรมการควรนำเสนอภาพรวมของร่างรัฐธรรมนูญว่ามี หลักการสำคัญในเรื่องใดบ้าง เช่น สิทธิกับหน้าที่ของรัฐ การยกระดับมาตรฐานการเมืองไทย การบูรณาการ ระหว่างองค์กรในรัฐธรรมนูญ กรณีประเทศเกิดวิกฤติสามารถแก้ไขปัญหาโดยระบบที่ออกแบบไว้ใน รัฐธรรมนูญได้อย่างไร หรือหลักการใหม่ที่บัญญัติในรัฐธรรมนูญ เป็นต้น

จากนั้น นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ โฆษกกรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการประชาสัมพันธ์ และสำรวจความคิดเห็นของประชาชน ได้นำเสนอรูปแบบการประชุมร่วมกันระหว่างคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ และสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ เพื่อชี้แจงร่างรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช (ฉบับเบื้องต้น) ในวันพุธ ที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ตั้งแต่เวลา ๑๓.๐๐ นาฬิกา เป็นต้นไป โดยแบ่งออกเป็นสองช่วง ดังนี้

ช่วงที่หนึ่ง ประธานกรรมการนำเสนอเป้าหมายการร่างรัฐธรรมนูญและสรุปสาระสำคัญของ ร่างรัฐธรรมนูญเบื้องต้นเพื่อให้ที่ประชุมได้รับทราบ โดยใช้เวลาประมาณ ๓๐ นาที

ช่วงที่สอง สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติและสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศแสดง ความเห็นและตั้งประเด็นซักถามโดยกำหนดจำนวนสมาชิกที่จะอภิปรายแสดงความเห็นและซักถาม สภาละสี่คน

ส่วนการแสดงความเห็นต่อร่างรัฐธรรมนูญของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติและสมาชิก สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศซึ่งไม่ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้อภิปรายนั้น คณะอนุกรรมการ ประชาสัมพันธ์และสำรวจความคิดเห็นของประชาชนได้จัดทำกระดาษคำถามเพื่อให้สมาชิกสภานิติบัญญัติ แห่งชาติและสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศได้แสดงความคิดเห็น อย่างไรก็ตาม คณะอนุกรรมการ ประชาสัมพันธ์และสำรวจความคิดเห็นของประชาชนได้รับการประสานงานจากสภานิติบัญญัติแห่งชาติว่า สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติจะเป็นผู้รวบรวมประเด็นข้อชักถามของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติแล้ว จะนำเสนอเป็นภาพรวมต่อคณะกรรมการอีกครั้งหนึ่ง ส่วนสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศนั้นจะมี เจ้าหน้าที่เป็นผู้รวบรวมกระดาษคำถามภายหลังเลิกการประชุม นอกจากนั้น ในส่วนพิธีการก่อนที่ประธาน กรรมการนำเสนอเป้าหมายการร่างรัฐธรรมนูญและสรุปสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญเบื้องต้น คณะกรรมการควรนำเสนอวัตถุประสงค์ของการประชุมร่วมกันเพื่อให้ที่ประชุมทราบโดยอาจมอบหมายให้ นายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขานุการกรรมการ คนที่หนึ่ง เป็นผู้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการประชุมครั้งนี้

ประธานกรรมการกล่าวว่า เรื่องรวบรวมประเด็นข้อซักถามของสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูป ประเทศ ควรดำเนินการรูปแบบเดียวกับสภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยให้สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ รวบรวมประเด็นความเห็นและจัดส่งเป็นทางการต่อคณะกรรมการ สำหรับรายชื่อ สมาชิกสภานิติบัญญัติ แห่งชาติที่จะเสนอความเห็นและประเด็นซักถาม มีจำนวน ๗ คน ประกอบด้วย ๑) รองศาสตราจารย์ ทวีศักดิ์ สูทกวาทิน ๒) พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ๓) นายสมชาย แสวงการ ๔) นายเจตน์ ศิรธรานนท์ ๕) นายอนุศาสน์ สุวรรณมงคล ๖) นายนิพนธ์ นาราพิทักษ์กุล และ ๗) พลเอก อกนิษฐ์ หมื่นสวัสดิ์ โดยกรอบความเห็นที่มีการนำเสนอประเด็น ประกอบด้วย สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย จำนวน ๒ ประเด็น หน้าที่ของรัฐ จำนวน ๑ ประเด็น แนวนโยบายแห่งรัฐ จำนวน ๒ ประเด็น รัฐสภา สภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๗ ประเด็น วุฒิสภา จำนวน ๗ ประเด็น การขัดกันแห่งผลประโยชน์ จำนวน ๑ ประเด็น ศาลรัฐธรรมนูญ จำนวน ๑ ประเด็น บทเฉพาะกาล จำนวน ๒ ประเด็น และหลักการเกี่ยวกับกลไก การประกันความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง จำนวน ๑ ประเด็น ซึ่งประเด็นที่จะซักถามมีจำนวนหลายประเด็น ดังนั้น จะให้มีการซักถามอย่างไร

ที่ประชุมสอบถามและแสดงความเห็น ดังนี้

- ควรจะให้สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาตินำเสนอให้ครบทุกประเด็น จากนั้นคณะกรรมการ จึงค่อยตอบคำถาม โดยมีเวลาการซักถามของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติพร้อมทั้งการตอบคำถามของ คณะกรรมการสามสิบนาที และเวลาการซักถามของสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศพร้อมทั้งการ ตอบคำถามของคณะกรรมการอีกสามสิบนาที

- ใครเป็นผู้ควบคุมการซักถามของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติและสมาชิกสภาขับเคลื่อนการ ปฏิรูปประเทศ

นายนาถะ ดวงวิชัย ผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ชี้แจงว่า จากการหารือ ระหว่างสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ และคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ มีความเห็นควรร่วมกันว่าควรกำหนดให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เป็นผู้ควบคุมการซักถามของสมาชิก สภานิติบัญญัติแห่งชาติและสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ อย่างไรก็ตาม ประธานสภาขับเคลื่อน การปฏิรูปประเทศ หรือรองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ อาจช่วยประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติในการ ควบคุมการซักถามของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติและสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้วย

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า ควรให้สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติและสมาชิกสภาขับเคลื่อน การปฏิรูปประเทศเลือกประเด็นซักถามที่สำคัญมาฝ่ายละสามคำถาม ส่วนประเด็นซักถามที่เหลือให้ คณะกรรมการตอบคำถามเป็นลายลักษณ์อักษร

ประธานกรรมการกล่าวว่า จากการอ่านประเด็นซักถามของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ส่วนใหญ่เป็นคำถามที่ถามเพื่อเป็นความรู้

พลเอก นิวัติ ศรีเพ็ญ กรรมการ กล่าวว่า ในฐานะที่ตนเป็นสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ประเด็น ซักถามใดที่สามารถควบรวมได้ก็ควรจะควบรวม โดยประเด็นซักถามของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ส่วนใหญ่จะเป็นคำถามที่ไม่ต้องการให้เป็นการกดดันคณะกรรมการมากจนเกินไป

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า ประเด็นซักถามของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ในส่วน บทเฉพาะกาล ในประเด็นคำถามว่า เหตุใดจึงห้ามสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คณะรัฐมนตรี คณะรักษาความสงบ แห่งชาติ และสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ มิให้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา กรณีที่ไม่ลาออกภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ซึ่งมีสภาพบังคับสี่ปี หรือห้าปี แล้วแต่กรณี ส่วนคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นผู้ร่างรัฐธรรมนูญโดยตรงกลับมีสภาพบังคับถูกห้ามสมัคร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา เพียงสองปี นั้น เป็นบทบัญญัติเดิมซึ่งคณะกรรมการได้มีการ ปรับปรุงแก้ไขแล้ว

พลเอก นิวัติ ศรีเพ็ญ กรรมการ กล่าวว่า สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติอาจจะไม่ได้พิจารณา ใบแก้คำผิด

ประธานกรรมการกล่าวว่า ขอให้กรรมการพิจารณาประเด็นซักถามของสมาชิกสภานิติบัญญัติ แห่งชาติและเตรียมร่วมกันตอบประเด็นซักถามดังกล่าวในวันพรุ่งนี้

จากนั้น นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการประชาสัมพันธ์และ สำรวจความคิดเห็นของประชาชน นำเสนอตัวอย่างคำถามพูดจาประสาชาวบ้านเรื่องร่างรัฐธรรมนูญ โดยกล่าวว่า รายละเอียดในตัวอย่างคำถามพูดจาประสาชาวบ้านเรื่องร่างรัฐธรรมนูญอาจจะยังไม่สมบูรณ์ จึงขอให้กรรมการที่รับผิดชอบในแต่เรื่องพิจารณาปรับปรุงแก้ไข อันจะเป็นประโยชน์ในการนำไปเผยแพร่ ในเวทีรับฟังความคิดเห็นของประชาชน

ประธานกรรมการกล่าวว่า ควรจะนำตัวอย่างคำถามพูดจาประสาชาวบ้านเรื่องร่างรัฐธรรมนูญมา จัดทำเป็นหนังสือฉบับการ์ตูนเพื่อจัดพิมพ์เผยแพร่ประชาขนให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น อนึ่ง นายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขานุการกรรมการ คนที่หนึ่ง กล่าวว่า กรมกิจการพลเรือน ทหารบกขอให้คณะกรรมการออกรายการทางวิทยุทุกวันจนถึงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ จึงขอหารือว่า คณะกรรมการจะมอบหมายผู้ใดไปออกรายการทางวิทยุ ซึ่งประธานกรรมการมอบหมายให้นายภัทระ คำพิทักษ์ กรรมการ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ออกอากาศรายการวิทยุของกรมกิจการพลเรือนทหารบกในวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ

ที่ประชุมมีมติให้นัดประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญครั้งต่อไปในวันพุธ ที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ เวลา ๑๑.๓๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

เมื่อประชุมเป็นเวลาพอสมควรแล้ว ประธานกรรมการได้กล่าวขอบคุณผู้เข้าร่วมประชุมและ กล่าวปิดการประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๖.๕๐ นาฬิกา

นายรัฐภูมิ คำศรี
นิติกรชำนาญการพิเศษ
นางสาววรินทร์ทร ปณิธานธรรม
วิทยากรชำนาญการ
ผู้จดบันทึกการประชุม

นางสาวจินดารักษ์ แสงกาญจนวนิช ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิง สำนักกรรมาธิการ ๒ ผู้ตรวจทาน

เอกพล ยุทธนากรชัย/พิมพ์